

KLİNİK OLGULARLA yaşlı hayvanlarda ONKOLOJİ

Juan Carlos Cartagena Albertus
Adrián Romairone Duarte

Editör

Doç. Dr. Lora Koenhems

edra

GÜNEŞ TIP
KITABEVLERİ

KLİNİK OLGULARLA

Yaşlı Hayvanlarda ONKOLOJİ

GÜNEŞ TIP
KİTABEVLERİ

edra

KLİNİK OLGULARLA YAŞLI HAYVANLARDA ONKOLOJİ

Türkçe 1. Baskı

Türkçe Telif Hakları 2022

ISBN: 978-975-277-892-4

Orijinal Adı: ONCOLOGY in senior animals WITH CLINICAL CASES

Yayınevi: Edra Publishing

Yazarı: Juan Carlos Cartagena Albertus, Adrián Romairone Duarte

Çeviri Editörleri: Doç. Dr. Lora Koenhems

Orijinal ISBN: 978-84-17640-70-5

Kitabın 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri gereğince (kitabın bir bölümünden alıntı yapılamaz, fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, resim, şekil, şema, grafik v.b.'ler kopya edilemez) tüm hakları Güneş Tıp Kitabevleri Ltd. Şti'ne aittir.

Genel Yayın Yönetmeni: Murat Yılmaz

Genel Yayın Yönetmeni Yardımcısı: Polat Yılmaz

Yayın Danışmanı ve Tıbbi Koordinatör: Dr. Ufuk Akçıl

Yayına Hazırlama: Güneş Dizgi-Grafik Tasarım Birimi

Baskı: Ayrıntı Basım Yayın ve Matbaacılık Hiz. San. Tic. A.Ş.

Saray Mahallesi 126. Cadde No: 20 Kahramankazan / Ankara

Telefon: 0312 802 00 53-54

Sertifika No: 49599

UYARI

Medikal bilgiler sürekli değişmekte ve yenilenmektedir. Standart güvenlik uygulamaları dikkate alınmalı, yeni araştırmalar ve klinik tecrübeler ışığında tedavilerde ve ilaç uygulamalarındaki değişikliklerin gerekli olabileceği bilinmelidir. Okuyuculara ilaçlar hakkında üretici firma tarafından sağlanan ilaca ait en son ürün bilgilerini, dozaj ve uygulama şekillerini ve kontrendikasyonları kontrol etmeleri tavsiye edilir. Her hasta için en iyi tedavi şeklini ve en doğru ilaçları ve dozlarını belirlemek uygulamayı yapan hekimin sorumluluğundadır. Yayıncı ve editörler bu yayından dolayı meydana gelebilecek hastaya ve ekipmanlara ait herhangi bir zarar veya hasardan sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

GÜNEŞ TIP KİTABEVLERİ

ANKARA

M. Rauf İnönü Sokak No: 3

06410 Sıhhiye / Ankara

Tel: (0312) 431 14 85 • 435 11 91-92

Faks: (0312) 435 84 23

İSTANBUL

Gazeteciler Sitesi Sağlam Fikir Sokak

No: 7 / 2 Esentepe / İstanbul

Tel: (0212) 356 87 43

Faks: (0212) 356 87 44

KADIKÖY

Rasimpaşa Mah. İskele Sokak

No: 4 / A Kadıköy / İstanbul

Tel: (0216) 546 03 47

www.guneskitabevi.com

info@guneskitabevi.com

KLİNİK OLGULARLA

Yaşlı Hayvanlarda ONKOLOJİ

Juan Carlos Cartagena Albertus
Adrián Romairone Duarte

Çeviri Editörü
Doç. Dr. Lora Koenhems

GÜNEŞ TIP
KITABEVLERİ

SERVET

“Teşhis son değil, uygulamanın başlangıcıdır.”

Martin H. Fischer

Bu kitap çok erken kaybettiğimiz zarif ve güzel ruha,
Sinem Ülgen Saka'ya itaf edilmiştir.

Teşekkürler

Eşime, aileme ve arkadaşlarıma.
Bir gün hak ettiği değeri göreceğini umduğum mesleğimize.
Yayıncıya, benden bir kitap daha sipariş ettiği için.

Juan Carlos

Bu kitabı en cömert, sabırlı, koşulsuz ve sadık iş arkadaşlarıma, aileme ve beni daha iyi bir insan yapan tüm hayvanlara adıyorum.

Ayrıca günlük pratikte karşılaştığım klinik vakalarla ilgili bilgilerimi akıl yürütmeme yol açan herkese de teşekkür etmek isterim.

Hayvanlarım, hastalarım olmadan bir veteriner hekim olarak nerede olurdum? Juan Carlos Cartagena'nın, Histovet ekibinin, Cristina Fernández'in, Montse Rabanal'ın, León Üniversitesi Veteriner Fakültesi'nden meslektaşlarımla ve günlük işlerimde karşılaştığım adını bilmediğim diğer birçok kişinin güveni, deneyimi ve profesyonelliği olmasaydı nerede olurdum? Hepsine teşekkürlerimi sunarım.

Bitmiş bir kitap, yazmanın ve yeniden yazmanın, meslektaşlarla konsültasyonların ve uygun görüntülerin ve bibliyografik referansların seçilmesinin doruk noktasıdır ve tüm bunlar, aksiliklerin ve umutsuzluk anlarının üstesinden gelmek için güç bulur. Benim durumumda, bu zorlu görev, ekip liderimiz Tatiana Blasco'nun sabrı, profesyonelliği ve becerikliliği sayesinde büyük ölçüde kolaylaştırıldı. Onun paha biçilmez katkısı olmasaydı, bu kitap mümkün olmazdı.

Adrián

Yazarlar

Juan Carlos Cartagena Albertus

Juan Carlos Cartagena Albertus, 1987 yılında İspanya, Zaragoza Üniversitesi'nden mezun oldu. Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS) üyesidir, Master of Science (MSc) sahibidir ve onkoloji ve yumuşak doku cerrahisi alanında İspanyol Küçük Hayvan Veteriner Derneği (AVEPA) dan sertifika sahibidir. Ayrıca, veteriner klinik uygulamaları ve terapötik araştırmalarda yüksek lisans derecesine, Oftalmolojide Genel Pratisyenlik Sertifikasına, Royal College of Veterinary Surgeons'tan İleri Veterinerlik Uygulamasında Lisansüstü Sertifikasına sahiptir ve Extremadura Üniversitesinde endoskopi ve minimal invaziv cerrahide bir üniversite uzmanı olarak tanınırlık kazanmıştır. Avrupa Veteriner Onkoloji Derneği (ESVONC) ve AVEPA Onkoloji ve Yumuşak Doku Cerrahisi çalışma grupları üyesidir.

Peterborough, Cambridgeshire'daki (İngiltere) Broadway Veteriner Hastanesi'nde çalışıyor.

Adrián Romairone Duarte

Adrián Romairone Duarte, 1987 yılında Arjantin Ulusal La Pampa Üniversitesi'ndeki General Pico Veterinerlik Bilimleri Fakültesi'nden veterinerlik bölümünden mezun oldu. Derecesi, 1990 yılında İspanya Eğitim ve Bilim Bakanlığı tarafından Veteriner Hekimliğinde İspanyol Derecesine eşdeğer olarak kabul edildi. Leon Üniversitesi'nden (2007) ileri çalışmalar diplomasına sahiptir ve 2016 yılında aynı üniversiteden doktora derecesini almıştır.

1987'den beri klinik veteriner hekimi olarak çalışmaktadır. Evcil hayvanların ve yırtıcı kuşların teşhisinde uzmanlaşmış bir klinik olan Centro de Diagnostico Veterinario'nun sahibidir. Aynı zamanda www.diagnosticoveterinario.com web sitesinin sahibi ve editörüdür.

İlgi alanları arasında klinik ve cerrahi onkoloji, tanısal sitoloji, travma ve yumuşak doku cerrahisi ve vahşi ve esaret altındaki yırtıcı kuşlara (örneğin şahin kuşları) uygulanan tıbbi ve cerrahi patoloji yer almaktadır.

Yırtıcı kuşlarda yaygın hastalıkları teşhis etmek için bir araç olarak otopsi ve bu hayvanlarda antropojenik ölüm nedenlerinin adli araştırmalarıyla özellikle ilgilenmektedir.

Önsöz

Veteriner meslektaşları Juan Carlos Cartagena Albertus ve Adrián Romairone Duarte tarafından *Oncology in Senior Animals*'a önsöz yazmamın istenmesi büyük bir onurdu. Her ikisi de veteriner onkolojisi alanında kapsamlı akademik ve klinik deneyime sahip harika veteriner hekimlerdir.

Bu metinde birbiriyle bağlantılı, ancak birbiriyle ilişkili iki kavram vardır: kanser ve yaşlanma – bir hastanın yaşamının yaklaşmakta olan sonunun üzücü hatırlatıcıları. Ancak kanserin kaçınılmaz olarak ölüme yol açtığı fikri artık doğru değil. Bilimsel ve tıbbi bilgi, hem insanlarda hem de hayvanlarda yaşam beklentisini artırdı ve kanser artık tedavi edilemez hastalık veya eskisi gibi ölüm cezası değil. Yaşlılık artık bir hayvanın yaşamının sonucu olsa da başka bir aşamasıdır ve tedavi ve klinik tedavideki ilerlemeler kanseri kronik bir hastalığa dönüştürmüştür.

Bununla birlikte, kanser her yaştaki hayvanları etkileyebilse de, yaşlı hayvanlarda her tür kansere yakalanma riski yüksektir. Yaşlı onkolojisi hakkındaki bu övgüye değer veterinerlik kitabı - herhangi bir küçük hayvan klinik kütüphanesine yeni ve zamanında eklenmiş bir kitap - üç ana bölüme ayrılmıştır: 1) yaşlı onkolojisinin genel yönleri, 2) bu ortamda görülen ana neoplazmalar ve 3) rutin uygulamada karşılaşılan genel koşulları yansıtan klinik vakalar. İlk bölüm, yaşlı onkoloji hastalarının tedavisi ve klinik yönetimi ile ilgili genel yönleri kapsar ve genel tedavi stratejilerinde paraneoplastik sendromların önemini vurgular. İkinci bölüm, yaşlı hayvanlarda karşılaşılan en yaygın neoplazmaları açıklar ve bunlarla sınırlı olmamak üzere deri, sindirim sistemi, kas-iskelet sistemi ve hemolenfatik sistem dahil olmak üzere vücut organ sistemine göre tartışır. Üçüncü ve son bölüm, kanserli yaşlı hayvanlarda, bir tümörle ilişkili hiperöstrojenizm nedeniyle lenfoma ve anemi gibi sıklıkla karşılaşılan durumları tanımlayan bir dizi klinik vaka sunar.

Bu mükemmel kitap öğretici, pratik ve resimlerle cömertçe resmedilmiştir. Yazarları yıllarca süren klinik deneyimin sonucu olan çalışmaları için tebrik ediyorum ve hak ettiği takdiri alacağını ve klinik veteriner onkolojisi alanında süregelen bilimsel gelişmeyi yönlendirmeye yardımcı olacağını umuyorum.

Bu önsözü büyük Albert Einstein'dan alıntı yaparak bitirmek istiyorum: "Her teori er ya da geç deneyim tarafından öldürülür."

Juan Carlos ve Adrian, iyi çalışmalarınız için teşekkür eder, başarılar dilerim!

José Alberto Montoya-Alonso

Veteriner Fakültesi, Las Palmas de Gran Canaria Üniversitesi

İspanyol Kraliyet Veteriner Bilimleri Akademisi

Nisan 2018

Yazarların Önsözü

Hem insanların hem de hayvanların artık daha uzun yaşaması gerçeği, son yıllarda veteriner hastalarında kanser tanı ve tedavisinde genel bir artışa yol açmıştır. Veriler, kanserlerin hepsinin olmasa da çoğunun yaşlı hayvanlarda meydana geldiğini gösteriyor.

Devam eden ilerlemeler sayesinde, kanserli bir hastanın mutlaka acı çekeceği veya ötenazi yapılması gerektiği gerçeğine boyun eğmemize gerek yok. Birçok durumda, veteriner onkolojisi, tüm disiplinlerinde, bize remisyon sağlamak veya en azından hastalığı kabul edilebilir bir yaşam kalitesi ile kronik bir duruma dönüştürmek için araçlar sağlar.

Veteriner onkolojisinde karşılaştığımız en büyük zorluk, normal bir hücrenin kanserli olmasına neden olan farklı mekanizmalar hakkında giderek artan bir anlayış kazanmaktır. Bu mekanizmaları anlamak, onları hastalığın en erken evrelerinde tespit etmemize yardımcı olacak ve bize mümkün olan en iyi silahı, yani erken tanıyı sağlayacaktır.

Yazarlar

Çevirenler

<p>1 Yaşlı Onkolojisinin Genel Yönleri
 <i>Prof. Dr. Alev Akdoğan Kaymaz</i>
 <i>İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Fakültesi,</i>
 <i>İç Hastalıkları Anabilim Dalı</i></p> <p>2-1 Kutanöz Tümörler
 <i>Prof. Dr. Erman Or</i>
 <i>İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Fakültesi,</i>
 <i>İç Hastalıkları Anabilim Dalı</i></p> <p>2-2 Yaşlı Hastalarda Sindirim Sistemi Tümörleri
 5 Yumuşak Doku Sarkomları
 6 Yaşlı Hastada Hemolenfatik Sistemin Tümörleri
 <i>Doç. Dr. Lora Koenhemsı</i>
 <i>İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Fakültesi,</i>
 <i>İç Hastalıkları Anabilim Dalı</i></p> <p>2-3 Göz Kapağı ve Orbita Tümörleri
 3-4 Bir Kedide Göz Kapağı Mast Hücreli Tümörü
 <i>Araş. Gör. Dr. Aynur Demir</i>
 <i>İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Fakültesi,</i>
 <i>Cerrahi Anabilim Dalı</i></p> | <p>2-4 Yaşlı Hayvanlarda Kas-İskelet Sistemindeki Tümörler
 <i>Dr. Yetkin Öztürk</i>
 <i>İstanbul Teknik Üniversitesi,</i>
 <i>Fen Edebiyat Fakültesi,</i>
 <i>Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü</i></p> <p>3-1 Bir Tümörün Neden Olduğu Hiperöstrojenizme Bağlı Anemi
 3 Oral Canine Melanoma
 5 Bir Kedide Nazal Lenfoma
 <i>Araş. Gör. Merve Alan</i>
 <i>İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Fakültesi,</i>
 <i>İç Hastalıkları Anabilim Dalı</i></p> <p>3-2 Yaşlı Hastalarda Vajinal Polipler
 <i>Doç. Dr. Özge Turna</i>
 <i>İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Fakültesi,</i>
 <i>Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı</i></p> |
|---|---|

İçindekiler

01

YAŞLI ONKOLOJİSİNİN GENEL YÖNLERİ

1

Yaşlı onkolojisinin genel yönleri.....	1
Yaşlı hayvanlarda onkoloji.....	2
Giriş.....	2
Yaşın klinik etkileri nelerdir?	3
Yaşlı hayvanlar yaşlarından dolayı daha çok mu kanser olurlar?.....	4
Tedavi ve korunma yolları.....	4
Tedavi ve önleme hedefleri	4
Onkoloji ziyareti.....	5
Paraneoplastik sendromlar	6
Giriş	6
Paraneoplastik sendromların nedenleri ve kökenleri	6
Paraneoplastik sendromlar ve onkolojideki erken tanı.....	7
Vücut sistemlerine göre paraneoplastik sendromlar	7
Gastrointestinal görünme	7
Hormonal görünme	7
Hematolojik görünme.....	9
Deriye etki eden ana paraneoplastik sendromlar	9
Çeşitli görünmeler	12

02

YAŞLI ONKOLOJİSİNDE EN YAYGIN
NEOPLAZMALAR

15

Kutanöz tümörler	15
Giriş	16
Kutanöz tümörlerin prevalansı	16
Etiyoloji	17
Kutanöz tümörleri değerlendirme	21
Sitoloji	21
Biyopsi	21
Sınıflandırma	21
Bazı sık görülen kutanöz tümörler	24
Skuamoz hücre karsinomu	24
Klinik görünüm	24
Çok merkezli SHK veya Bowen hastalığı	26
Korunma	26
Mast hücre tümörü	26
Kutanöz melanoma	27
Kutanöz lenfoma	30
Histiositoma	31
Kutanöz plazmasitom	31
Fibrovasküler papillomlar	33
Bazal hücre karsinomu	33
Hepatoid adenoma	35
Enjeksiyon bölgesi sarkomu	36
Yaşlı hastada sindirim sistemi tümörleri	37
Oral tümörler	37
Giriş	37
Sınıflandırma	37

Oral melanoma	39
Tümörün tanıtımı ve davranışı	39
Tanı	40
Tedavi	40
Skuamoz hücre karsinomu	40
Tümörün tanıtımı ve davranışı	41
Tedavi ve prognoz	41
Fibrosarkoma	41
Tümörün tanıtımı ve davranışı	41
Tedavi	42
Epulitler	42
Akantomatoz ameloblastom	42
Gastrointestinal tümörler	44
Genel klinik semptomlar	44
Yaşlı hastalarda kusma: gerçekten kusma mı yoksa regurgitasyon mu?	44
İshal	44
Köpeklerdeki gastrointestinal tümörler	45
Yaşlı köpeklerde mide tümörleri	45
Yaşlı köpeklerde bağırsak tümörleri	47
Kedilerdeki gastrointestinal tümörler	49
Yaşlı kedilerdeki mide tümörleri	49
Yaşlı kedilerdeki bağırsak tümörleri	51
Göz kapağı ve göz küresi tümörleri	57
Giriş	57
Nükleer skleroz.....	57
İris atrofisi	57
Yaşlı kedi ve köpeklerde göz kapağı tümörleri	58
Meibomian bezi adenomları ve adenokarsinomları	58
Melanomalar	58
Histisitomalar	59
Mast hücre tümörleri	59
Köpeklerde mast hücre tümörleri	59
Kedilerde mast hücre tümörleri	62

Hidrositoma	62
Periferik sinir kılıfı tümörleri	62
Skuamoz hücre karsinomu	62
Bazal hücre karsinomu	64
Fibrosarkomlar	64
Yaşlı kedi ve köpeklerde göz küresi tümörleri	65
Göz küresi bozukluklarına giriş	65
Fiziksel muayene	65
Klinik semptomlar	65
Göz küresi tümörlerine giriş	65
Klinik semptomlar	66
Tanı	66
Tedavi ve prognoz	66
Kedilerde göz küresi tümörleri	68
Yaşlı hastalarda kas-iskelet tümörleri	69
Osteosarkoma	69
Tümörün tanıtımı ve davranışı	69
Klinik semptomlar	70
Etiyoloji	71
Tanı	71
Tedavi	73
c-kit reseptörlerinin ve tirosin kinaz inhibitörlerinin rolü	77
Kanin osteosarkomda immunoterapi	77
Kanin ve felin osteosarkomda klinik gidişat ve prognoz	78
Yumuşak doku sarkomları	80
Giriş	80
Tanı	81
Tedavi	81
Prognoz	82
Kedilerde enjeksiyon bölgesi sarkomları	86
ISS ve aşılar	86
Tanı	87
Tedavi	88

Yaşlı hastalarda hemolenfatik sistem tümörleri	90
Giriş	90
Kanin lenfoma	91
Giriş	91
Epidemiyoloji	92
Hiperkalsemi ve kanin lenfoma	92
Bağışıklık ve kanin lenfoma	92
Çevresel kirleticiler ve lenfoma	92
Klinik gözlem	92
Multisentrik lenfoma	92
Gastrintestinal lenfoma	94
Hepatik lenfoma	95
Mediastinal lenfoma	95
Kutanöz lenfoma	95
Oküler lenfoma	95
Lenfomanın diğer tipleri	96
Tanı	98
Moleküler tanı	98
Tedavi	100
Kemoterapi	100
Glikokortikoidler	101
Non-steroidal antiinflamatuar ilaçlar	101
Kutanöz lenfoma tedavisi	102
Hedef tedaviler	102
Lösemi	103
Sınıflandırma	104
Akut lösemi	104
Kronik lösemi	105
Malignant lenfoproliferatif bozukluklar	105
Akut lenfoblastik lösemi	106
Kronik lenfoblastik lösemi	106
Myeloproliferatif hastalıklar	107
Akut myeloid lösemi	107
Kronik myeloid lösemi	107

Myelodisplastik sendromlar	108
Lösemi nasıl tanırsın?	108
Lösemi tedavisi	109
Kedi lösemisi	110
Aşılama	110

03

YAŞLI ONKOLOJİSİNDE YAYGIN KLİNİK VAKALAR

111

Yaşlı onkolojisinde yaygın klinik vakalar	111
Tümör tarafından oluşan hiperöstrojenizme bağlı anemi	112
Anamnez	112
Klinik muayene	112
Tanısal testler	112
Tedavi	112
Teorik yönler	114
Yaşlı kedilerde skuamöz hücre karsinomu	115
Giriş	115
Klinik muayene	115
Tanısal testler ve kesin tanı	116
Medikal ve cerrahi tedavi	116
Klinik gidişat	118
Teorik yönler	118
Yaşlı hastalarda vajinal polipler	119
Giriş	119
Anamnez	119
Klinik muayene	119
Tanısal testler	121
Tedavi seçenekleri	121
Teorik yönler	121

Oral kanin melonoma	122
Anamnez	122
Cerrahi tedavi	122
İmmunot tedavi	122
Bir kedide göz kapağının mast hücre tümörü	126
Anamnez	126
Klinik muayene	126
Tanısal testler	126
Tanı	126
Tedavi	127
Klinik gidişat	127
Teorik yönler	127
Bir kedide nazal lenfoma	128
Anamnez	128
Klinik muayene	128
Tanısal testler	128
Tanı	128
Tedavi	128
Prognoz	129
Teorik yönler	129
Bir kedide mediastinal lenfoma	130
Anamnez	130
Klinik muayene	130
Tanısal testler	130
Tedavi	132
Teorik yönler	132
Referanslar	133

Şekil 9. Ağız içi skuamöz hücreli karsinomlu bir kedide bol kepek (a). Ayrıntı (b)

Şekil 10. Testis tümörü olan bir erkekte östrojenik alopesi.

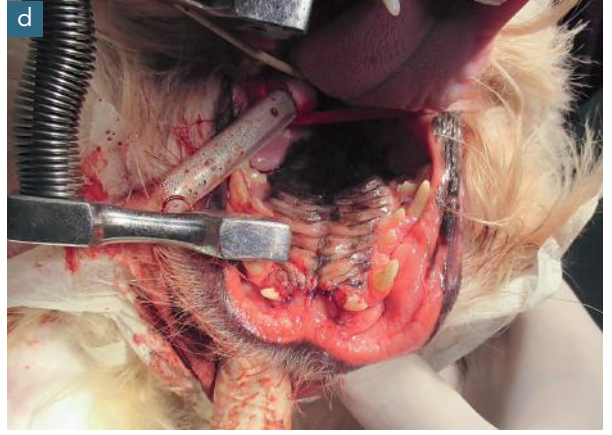
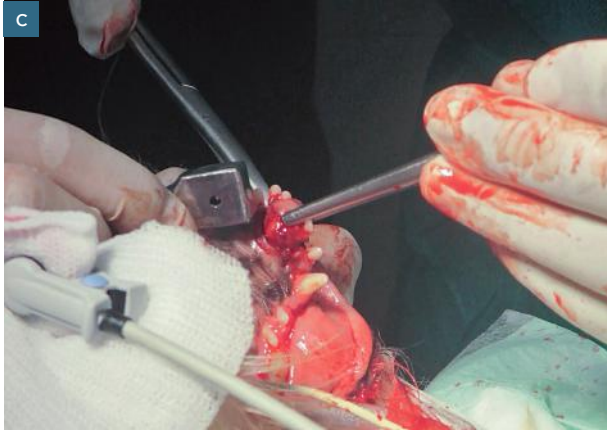
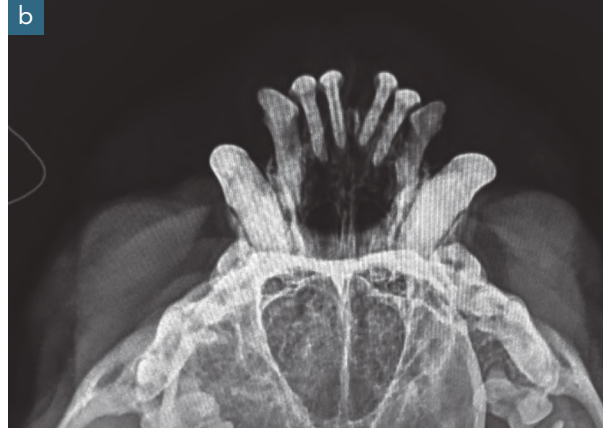
Belirti lezyonları arasında pullar, kabuklar ve ülserler, iki taraflı simetrik eritem ve sekonder enfeksiyonun şiddetine bağlı olarak değişen yoğunlukta kaşıntı yer alır. Kulaklar, karın ve dış genital bölge dahil olmak üzere vücudun herhangi bir bölümünü etkileyebilmesine rağmen, bu lezyonlar tipik olarak patilerin tabanlarında ve ağızdaki mukokütanöz bağlantılarda gözlenir.

Kedilerin akciğer-parmak sendromu

Kedilerin akciğer-parmak sendromu, primer akciğer tümöründen (daha çok bronkojenik adenokarsinom) metastaz yapan nodüler lezyonların varlığı ile karakterizedir (Thrift ve ark.,2017) (Şekil 12).

Şekil 11. Yumurtalık tümörüne bağlı hiperöstrojenizmli bir hastada makula melanozu (a). Ventral bölge (b)

Şekil 1. Akantomatoz ameloblastomun rostral görünümü (a). Tümör uzantısını değerlendirmek için röntgen (b). Tümörün ve etkilenen kesici dişlerin cerrahi eksizyonu (c). Ameloblastomun çıkarılmasından sonraki cerrahi alan (d).

Şekil 2. Yaşlı bir köpekte skuamöz hücreli karsinom.

Şekil 3. Bir kedide yeni başlayan dişeti oral fibrosarkomu.

Şekil 32. Bir labrador köpeğinin alt göz kapağındaki histiyositik sarkom.

Şekil 33. Şekil 32'deki ile aynı hastanın oral mukozasını da tutan histiyositik sarkom.

Şekil 34. Retrobulbar sarkomun neden olduğu ekzoftalmi.

yoterapi endike olabilir. Adjuvant kemoterapi de özellikle metastaz varsa, belirli tümörlerde faydalı olabilir.

Hastaların ömür boyu takibi gerekir.

Prognoz genellikle kötüdür. Tümörlerin çoğu cerrahiden 6-12 ay sonra nüks eder, ancak nüks olmadan sağkalım kemoterapi ile uzatılabilir.

Hasta sahibine bir orbita tümörü ile ilgili bilgi verirken etkili ve doğru iletişim kurulmalıdır. Hastalığı şiddetli ve ilerlemiş, beyine yayılmış tümörleri olan hayvanlarda ötenazi düşünülmelidir.

Kedilerde orbita tümörleri

Kedilerde orbita tümörleri oldukça yaygındır ve sıklıkla kötü huyludur. Ekzoftalmi ve şaşılık yaygındır. Sekonder inflamasyon belirtileri bazen görülse de başlangıç genellikle yavaştır.

Orbita tümörlerinin yaklaşık %70'i epitel kökenlidir ve bunları genellikle skuamöz hücreli karsinomlar oluşturur. Osteom, fibrosarkom, lenfosarkom, teratom ve osteosarkom da görülür, ancak daha az sıklıkta. Orbital kemiği etkileyen litik lezyon en sık görülen radyografik bulgudur.

Göz kapağı hareketliliğinde ilerleyen bir azalma ve sonunda kornea perforasyonuna neden olabilen sekonder keratit ile karakterize yavaş büyüyen bir tümör olan sklerozan orbital psödötümör olarak da adlandırılan kedilerde orbital miyofibroblastik sarkom raporları vardır. Lezyon genellikle tek taraflıdır, ancak iki taraflı

Şekil 23. Bir köpeğin penisinde çok ileri, agresif sarkom (a). Ayırıcı tanı, atipik prezentasyona rağmen transmissible veneral tümör içeriyordu. Sarkomun detayı (b).

Şekil 24. Yaşlı bir köpekte çok gelişmiş oral fibrosarkom.

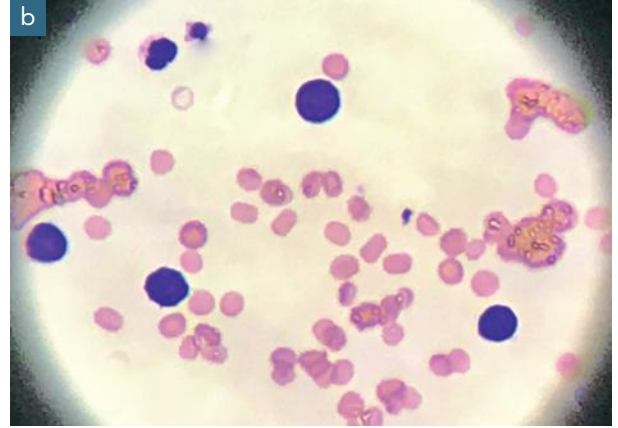
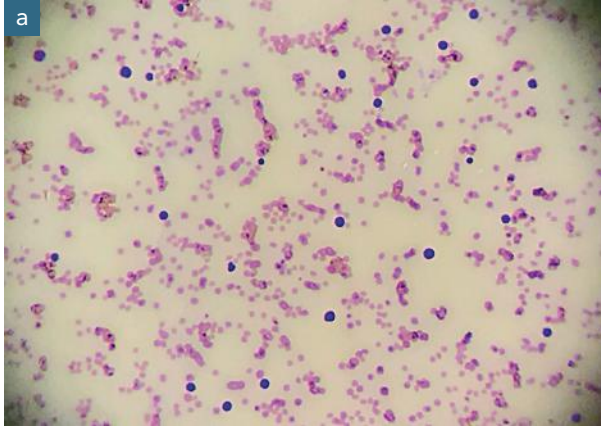
Şekil 25. Köpeğin ağızını normal şekilde açmasını engelleyen, temporomandibular eklemin lateral yönünü etkileyen oral fibrosarkom.

Şekil 26. Yaşlı bir köpeğin mandibular küçük azı dişleri arasında oral fibrosarkom.

Şekil 27. Bir kedide maksiller köpek ve birinci azı dişleri arasında agresif büyüme gösteren oral fibrosarkom.

Şekil 7. Derece V lenfomanın sitolojisi. Derece V tümörler kan ve kemik iliğini etkiler (a). Daha büyük büyütmede görülen derece V lenfoma sitolojisi (b). Lenfosit popülasyonu diğer evrelere göre çok daha düşüktür (ok).

Bu çok merkezli sunum nedeniyle, çeşitli lenf yumrularından örnekler toplanabilir, ancak mandibular yumrulardan genellikle kaçınılmalıdır, çünkü bunlar enfeksiyona karşı reaktif olabilirler ve ayrıca tükürük bezleriyle oldukça kolay karışabilirler.

Gastrointestinal lenfoma

Gastrointestinal lenfoma soliter nodüller olarak ortaya çıkabilir veya tüm gastrointestinal sistemi etkileyebilir.

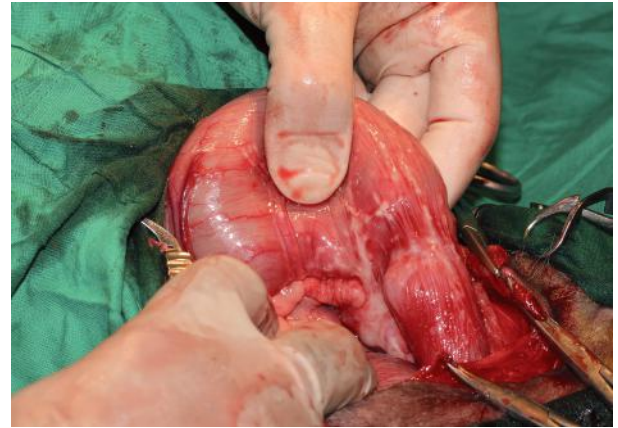
Bazı araştırmalar Boxerlarda ve Shar Peilerde daha yüksek bir prevalans tanımlamış olsa da, yaş veya cins için bir tercihi yoktur (Coyle ve Steinberg, 2004; Steinberg ve ark., 1995) (Şekil 8 ve 9).

Ultrasonda lenfomaların %25'e kadarının normal görüldüğü unutulmamalıdır (Frances ve ark., 2013). Mezenterik lenf düğümlerinin tutulumu bağırsak lenfomasını düşündürür, ancak bu biyopsi ile doğrulanmalıdır.

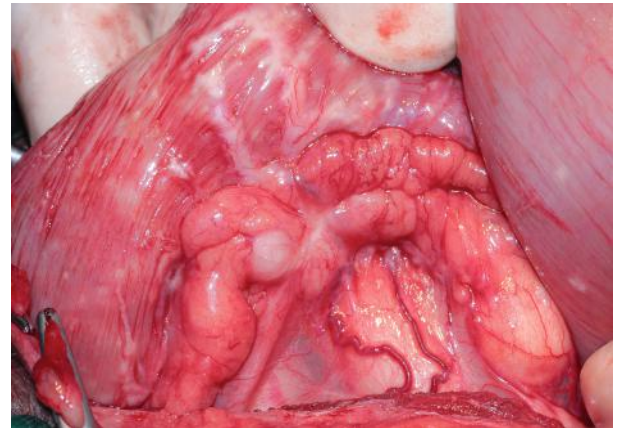
Bağırsak mukozasının biyopsisi bazen tanısal ipuçları sağlayabilir, ancak daha fazla güvenilirlik için bağırsağın tüm kalınlığından (yani tüm katmanlardan) biyopsi alınmalıdır.

Lokal veya sistemik eozinofili, gastrointestinal lenfomanın yaygın bir paraneoplastik belirtisidir.

Prognoz, lenfoma olan köpekler için genellikle kötüdür, ancak kolorektal lenfoma için daha iyidir. Çünkü kolorektal lenfoma, lokal tedavi ile veya lokal tedavisiz kemoterapiye yanıt verir.

Şekil 8. Bir köpekte bağırsak lenfoması. Sağlıklı dokunun pembe rengiyle karşılaştırıldığında neoplastik dokunun sarı-beyaz rengine dikkat edin.

Şekil 9. Bölgesel lenf düğümlerini etkileyen bağırsak lenfoması.

Kronik lenfositik lösemi, belirtileri ateş, kilo kaybı ve kas kütlesi kaybını içeren blastik transformasyon ve Richter sendromu ile karakterize ilerleyici bir hastalıktır. Bu, hastalığın yüksek dereceli bir lenfoma ile karıştırılmasına neden olabilir. Kan testleri ve biyokimya, lenf yumru palpasyonu ve dalak muayenesi, hasta takibi ve hastalığın gelişiminin erken tahmini için anahtardır.

Miyeloproliferatif hastalıklar

Miyeloproliferatif hastalıklar, kemik iliğinden kaynaklanan ve miyeloid lösemiler olarak bilinen lenfositik olmayan hematopoietik hastalıklardır. Miyelodisplastik adı verilen bir premalign evreye sahiptirler. Miyeloproliferatif hastalıklar granülositik, monositik, eritroid ve megakaryositik lösemileri içerir.

Akut miyeloid lösemi

Akut miyeloid lösemiler, lenfoid olmayan hücre dizilerinden türetilen lösemilerdir. Klinik görünüm tüm vakalarda aynıdır ve akut lenfoblastik lösemiye benzer. Hücrelerin morfolojik özellikleri bu lösemiye sınıflandırmaya yardımcı olur, ancak blast hücreleri oldukça farklılaşmamış olabileceğinden bu her zaman mümkün değildir. Bu gibi durumlarda sitokimyasal boyama veya hücre yüzeyi antijen ekspresyonu ve sitogenetik çalışmalar gibi ek tekniklere ihtiyaç vardır.

Hücre dizisi belirlendikten sonra, akut miyeloid lösemi ayrıca miyeloblastik, promiyelositik, miyelomonositik, monositik, eritrolökemik veya megakaryositik olarak sınıflandırılabilir.

- **Miyeloblastik** lösemi farklılaşmamış olabilir veya granülositik farklılaşma belirtileri gösterebilir.
- **Promiyelositik** lösemi, kemik iliğinin yüksek sayıda promiyelosit içerdiği bir akut miyeloid lösemi şeklindedir. Köpeklerde ve kedilerde çok nadirdir.

ÖNEMLİ NOT

Akut lösemiler, türü ne olursa olsun, kırmızı ve beyaz kan hücrelerinin ve trombositlerin azaltılmış üretilmesiyle karakterize edilir. Çok sayıda anormal, işlevsiz lökosit gözlemlenebilir.

- **Miyelomonositik** lösemi, granülositik ve monositik hücreler ile karakterizedir.
- **Eritrolesemi veya eritrositik** lösemi, kemik iliğinde işlevsel olmayan kan öncü hücrelerinin birikmesiyle karakterize edilir; Şiddetli nonrejeneratif anemi ve retikülositopeni ile kendini gösterir.
- **Megakaryositik** lösemi, anormal ve olgunlaşmamış megakaryositler ve muhtemelen bunun sonucunda trombositopeni veya trombositoz ile karakterizedir.

Akut miyeloid lösemi, tedaviye akut lenfoblastik lösemiden daha kötü yanıt verme eğilimindedir. Önerilen kemoterapi rejimleri yoktur ve tarif edilen birkaç rejim genellikle prednizolon, doksorubisin, sitarabin ve siklofosfamidi birleştirir. Hem köpeklerde hem de kedilerde sağkalım çok kısadır (haftalar).

Kronik miyeloid lösemi

Kronik miyeloid lösemi, kısmen işlevsel olan ve normal görünen granülositlerin çoğalmasıyla karakterizedir. Kan testleri, nötrofili ve sola kayma (nötrofillerin daha genç formları) ile birlikte lökositoz görülür. Eozinofili ve bazofili görülebilir. Dalak da sıklıkla genişler.

Granülositik veya kronik miyeloid lösemi ve kronik miyelomonositik lösemi, kronik miyeloid lösemnin en yaygın alt tipleridir. En azından hastalığın kronik evresinde hafif bir seyir izleme eğilimindedirler ve genellikle hasta sahibi tarafından fark edilmezler.

Kronik miyeloid lösemi ve lösemi reaksiyonu arasındaki fark

Lösemoid reaksiyon, sola kayma ile şiddetli lökositozu ifade eder. İnsan tıbbında, lösemi dışındaki durumların neden olduğu 50.000 hücre/l'nin üzerindeki nötrofilik lökositoz olarak tanımlanır.

Veteriner hekimliği için tanım, lenfositoz ve eozinofiliyi içermelidir. Reaksiyona bir enfeksiyon neden olduğunda, hastalarda genel durumda bozulma ve halsizlik gibi diğer belirtilerle birlikte ateş gelişebilir. Etkili bir tedavi başlatıldığında beyaz kan hücreleri azalmaya başlayacaktır.

Klinik seyri

SHK bir deri tümörüdür, ancak kedilerde genellikle ağzı etkilemektedir. Kediler genelde ağız müdahalelerine tolerans gösteremediğinden, ağızdaki SHK kötü bir prognoza sahiptir. Bazen, tedavi edici solüsyonlardan ziyade palyatif çözümler gereklidir ve siklooksijenaz (COX) 2 inhibitörleri (nonsteroid antiinflatuar inhibitörler) ve radyasyon tedavisini içerir. Metastaz nadir görülür.

Teorik yönler

SHK, lenfomadan sonra kedilerde en sık görülen ikinci tümördür. Skuamöz hücreli herhangi bir epitel etkileyebilir. Etiyoloji, klinik görünüm, davranış, tedavi veya koruma şekli açısından tek bir tip olarak kabul edilemez. Başka bir deyişle, tümörün doğası esasen aynı olmasına rağmen, davranışı lokalizasyona göre değişir. Kedilerde iyi tanımlanmış iki tip SHK vardır: kutanöz SHK ve oral SHK.

SHK, cerrahi olarak erişilmesi zor bölgelerde sıklıkla ortaya çıkan, hızla büyüyen, lokal invaziv bir tümördür. Tespit edilmesi de zor olabilmektedir. İlk epitel lezyonu yavaş yavaş etkilenen bölgenin hiperplazisine dönüşür. Bu aşamayı daha sonra displazi ve nihayetinde bazal membranı geçmeyen bir epitel tümörü (in situ karsinom) takip eder. İnvazif hale geldiğinde ve membranı geçtiğinde SHK olarak tanımlanır.

Bu gerçekleştiğinde, bölgesel invazyon kaçınılmazdır. Bununla birlikte, uzak metastaz nadir görülür.

Epitel lezyonu olan hayvanlarda bazal membranın altındaki kan damarları genellikle etkilenmez ve kendi kendine yarananma olmadığında kanama genellikle gözlenmez. Uzun süredir devam eden bir aktinik lezyondan kanamanın gözlenmesi bu nedenle invazyon veya malign transformasyonu gösterebilir.

Ameliyat olmuş ve teoride iyileşmiş kediler risk altında kalmaktadır. Doğrudan güneşe maruz kalmaları önlenmelidir. Güneş kremlerinin, filtrelerin ve dövmelemin etkinliği kanıtlanmamıştır.

Şekil 10. Nazal düzlemin skuamöz hücreli karsinomunun konvansiyonel cerrahi eksizyonundan sonra kedi. Dudaklar ve açıkta kalan burun konkalari arasındaki cerrahi bağlantıya dikkat edin. Bu bazen hapsirmaya neden olabilir. Bu tip ameliyatlarda en sık görülen komplikasyonlardan biri sürekli yalamaya bağlı sütürün ayrılmasıdır. Kozmetik ve fonksiyonel sonuçlar kabul edilebilir düzeydedir.

Ayrırcı tanı

Ayrırcı tanı apse, yara, alerjik reaksiyonlar, travma yaraları ve bölgeyi etkileyebilecek her türlü kutanöz tümörleri içermelidir.

Tedavi

Tümörün aşağıda özetlenen geniş sınırlarla teorik uzaklaştırma kriterlerinin dışında, bulunduğu bölgeye uyarlanmış cerrahi eksizyonunun yapılmasına karar verildi (Şekil 2).

Kedi mast hücreli tümörleri düşük malign potansiyele ve nüks oranlarına sahip olduğundan, cerrahi eksizyon tercih edilen tedavi yöntemidir.

İnce iğne aspirasyon biyopsisi veya ameliyat sonrasında lezyon bölgesinin şişebileceği konusunda hasta sahipleri uyarılmalıdır (Şekil 3).

Prognoz

Dikişler ameliyattan bir hafta sonra alındı. Kozmetik ve fonksiyonel sonuçlar mükemmeldi (Şekil 4).

Teorik yaklaşım

Kitabın diğer bölümlerinde de belirtildiği gibi mast hücreli tümörler, kedi ve köpeklerin göz kapağı derisini de etkileyebilen yaygın kutanöz tümörlerdir (Featherstone, 2013).

Patnaik'in kutanöz mast hücreli tümörleri sınıflandırması (Patnaik ve ark., 1984) bu vakalarda kullanılmaktadır.

Perioküler bölgede belirgin sınırlar elde etmek her zaman mümkün değildir. Birkaç çalışma, sınırlı lateral ve derin kenarlı (sırasıyla 1 cm ve 4 mm) cerrahinin, ikinci bir operasyona veya adjuvan tedaviye ihtiyaç duymadan tatmin edici sonuçlar verdiği kanısına varmıştır (Featherstone, 2013).

Çoğu kedide mast hücreli tümörler iyi huylu ve iyi diferansiyedir. Ancak az bir kısmı lokal olarak agresif ve uzak bölgelere metastaz yapabilir.

Kedilerde perioküler mast hücreli tümörlerin cerrahi eksizyonu, belirgin sınırlar elde edilemese de çok düşük lokal ve uzak metastaz ile ilişkilidir (Montgomery ve ark., 2010).

Şekil 2. Eksizyonun cerrahi sınırları.

Şekil 3. Cerrahi manipülasyona bağlı yaygın inflamatuvar reaksiyon.

Şekil 4. Dikişlerin alınmasından sonraki cerrahi sonuç.

Ayırıcı tanı

Şüpheli mediastinal lenfomanın ayırıcı tanısında timoma düşünülmelidir, çünkü birincisi cerrahi olarak tedavi edilirken ikincisi kemoterapi ile tedavi edilir.

Plevral efüzyonun drene edilmesi gerekmedi çünkü kemoterapinin başlamasından birkaç saat sonra kaybolmuştu (Şekil 7).

Tedavi

Hasta, 25 haftalık bir süre boyunca 4 haftalık döngülerde CHOP (siklofosfamid, doksorubisin, vinkristin ve prednizolon) ile tedavi edildi. Doksorubisin, kişisel (hasta yakını ile ilgili) nedenlerden dolayı son 8 hafta boyunca metotreksat ile değiştirildi. Bu yazının yazıldığı sırada, kedi 700 günden fazla bir süredir hayattaydı.

Teorik yaklaşım

Mediastinal lenfomanın geleneksel olarak genç hastaları, kedi lösemi virüsü olan hastaları ve Siyam kedilerini etkilediği düşünülmektedir. Ayrıca genellikle kısa sağkalım süreleri ile bağlantılı olmuştur. Bununla birlikte, son çalışmalar çok genç ve yaşlı kedileri etkileyebileceğini ve erkeklerde (erkek-dişi oranı, 3: 1) daha yaygın olduğunu göstermiştir. Aşı programlarının yaygın olarak uygulanması nedeniyle kedi lösemi virüsü ile ilişkili daha az vakada görülmektedir (Fabrizio ve ark., 2014).

Plevral efüzyon intratorasik veya multisentrik lenfoma ile ilişkili olabilir. Bu durum, olumsuz bir prognostik faktör olarak görülme eğilimindedir (Harper ve Mason, 2015), ancak deneyimlerimiz göre mediastinal lenfomalarda sık görülen bir bulgudur ve 1 yıldan ve hatta 3 yıldan fazla sağkalım süreleri görülmektedir.

Neoplastik süreçler her yaştaki hayvanları etkileyebilirken, risk yaşı hayvanlarda daha yüksektir. Bu kitabın amacı, yaşı hayvanlarda en sık teşhis edilen neoplazmaları gözden geçirmektir. Onkoloji konsültasyonunda yaşı hastaların spesifik özellikleri ve paraneoplastik sendromlar gibi yaşı onkolojisi üzerine bazı genel değerlendirmelerden sonra, kitap, sistemler tarafından düzenlenen yaşı hayvanlarda en yaygın neoplazmaları ayrıntılı ve pratik bir şekilde açıklamaktadır. Yazarların kapsamlı klinik deneyimini yansıtan çok sayıda görüntü dahil edilmiştir. Son bölümde, yaşı kedi ve köpeklerde en sık görülen bazı tümörleri gösteren vaka çalışmaları yer almaktadır.

ARADIĞINIZ TÜM TIP KİTAPLARI BU ADRESE

www.guneskitabevi.com

GENEL DAĞITIM

GÜNEŞ TIP KİTABEVLERİ

ANKARA

M. Rauf İnan Sokak No: 3
06410 Sıhhiye / Ankara
Tel: (0312) 431 14 85 • 435 11 91-92
Faks: (0312) 435 84 23

İSTANBUL

Gazeteciler Sitesi Sağlam Fikir Sokak
No: 7 / 2 Esentepe / İstanbul
Tel: (0212) 356 87 43
Faks: (0212) 356 87 44

KADIKÖY

Rasimpaşa Mah. İskele Sokak
No: 4 / A Kadıköy / İstanbul
Tel&Faks: (0216) 546 03 47

Türkiye'nin her yerinden...

0505 734 13 13

ISBN: 978-975-277-892-4

9 789752 778924